

CORONA VİRÜS (COVID-19) EĞİTİMİ

"Kalite Her Zaman Kazanır"

VİRÜS NEDİR?

- Virüs, sadece canlı hücreleri enfekte edebilen ve böylece replike olabilen mikroskobik enfeksiyon etkenleridir. Hayvanlardan ve bitkilerden, bakterilerin ve arkelerin de içinde bulunduğu mikroorganizmalara kadar her türlü canlı şekillerine bulaşabilirler.

CORONA VİRÜS NEDİR?

- Corona (Korona) virüsü hayvanlar arasında yaygın olan büyük bir virüs grubudur. Nadir durumlarda hayvanlardan insanlara bulaşabilirler.
- Yeni Koronavirüs solunum yolu enfeksiyonu yapan bir virüstür.

CORONA VIRÜS ÇEŞİTLERİ

- Alfa,
- Beta,
- Gama
- Delta

Coronavirüsler'dir (koronavirüs).

CORONA VİRÜS KİMLERDE BULUNABİLİR?

- İnsan, yarasa, domuz, kedi, köpek, kemirgen ve kanatlılarda bulunabilmektedirler.
- İnsanlarda Coronavirus'un (koronavirüs) neden olduğu hastalık spektrumu basit soğuk algınlığından ağır akut solunum sendromuna (Severe Acute Respiratory Syndrome, SARS) kadar değişkenlik gösterebilmektedir.

CORONA Virüs Belirtileri ve Çeşitleri Nelerdir?

- Bu virüs grubuna bağlı virüsler, genellikle soğuk algınlığına benzer şekilde, hafif ve orta derecede üst solunum yolu hastalığı olan insanları hasta edebilir.

CORONA (COVID19-Korona) Virüsü Belirtileri Nelerdir?

- Birkaç gün süren yüksek ateş (38.3°C ve üzeri)
- Balgamlı ve/veya Kuru öksürük
- Boğaz ağrısı
- Nefes darlığı (Nefes alma güçlüğü)
- Baş ağrısı

Bağışıklık sistemi zayıf olan ileri yaştakiler ve çok genç olanlar için virüsün pnömoni veya bronşit gibi çok daha ciddi solunum yolu hastalığına neden olabilir. İnsanlarda ölümcül olabilecek seviyede çok az Corona / Covid-19 (Korona) virüsü vardır.

YENİ CORONA VİRÜS NASIL BULAŞIR?

- Hasta kişilerin öksürme veya hapşırma ile ortaya çıktığı damlacıkların ortamdaki diğer bireylerin ağız, burun ve gözlerine temasıyla, damlacıkların yapıştığı yüzeylere dokunduktan sonra ellerin ağız, burun veya göze götürülmesiyle bulaşabilmektedir.

Coronavirüsler (koronavirüs) genel olarak dış ortamda dayanıklılığı olmayan virüslerdir.

Covid-19 / Nezle / Grip / Alerji Semptomları

Belirtiler	Covid-19	Nezle	Grip	Alerji
 Ateş	✓ Sık	✓ Nadiren	✓ Sık	- -
 Yorgunluk	✓ Sık	✓ Bazen	✓ Sık	✓ Bazen
 Kuru Öksürük	✓ Sık	- -	✓ Sık	✓ Bazen
 Solunum Zorluğu	✓ Şiddetli	- -	- -	✓ Bazen
 Öksürük	✓ Sık	- -	✓ Bazen	✓ Bazen
 Ağrı	✓ Bazen	✓ Nadiren	✓ Sık	- -
 Hapşırma	- -	✓ Sık	✓ Bazen	✓ Sık
 Burun Akıntısı	- -	✓ Sık	✓ Bazen	✓ Sık
 Burun Tıkanıklığı	✓ Bazen	- -	✓ Bazen	✓ Sık
 Gözlerde Sulanma	- -	- -	- -	✓ Sık
 Boğaz Ağrısı	✓ Bazen	✓ Sık	✓ Bazen	- -
 İshal	✓ Bazen	- -	✓ Nadiren	- -

KORONA VİRÜSTEN KORUNMAK İÇİN İŞYERLERİNDE NELER YAPILMALIDIR?

Akut solunum yolu enfeksiyonlarının bulaşma riskini azaltmaya yönelik öneriler, Yeni Koronavirüs enfeksiyonu için de geçerlidir.

Servis ve Toplu Taşıma Araçlarında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Servis ve toplu taşıma aracını kullanan çalışanlar araç içerisindeki yüzeylere teması mümkün olduğunca azaltmalıdır.

Servis ve Toplu Taşıma Araçlarında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Servis araçlarının özellikle sık temas edilen yüzeyleri başta olmak üzere temizlik ve hijyeni sık aralıklarla sağlanmalıdır.

Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Çalışanlar işe başlamadan önce ve çalışma süresince belirli aralıklarla en az 20 saniye boyunca ellerini su ve sabunla yıkamalıdır.

Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Su ve sabuna erişimin mümkün olmadığı durumlarda alkol bazlı uygun el antiseptiği kullanılmalıdır.

Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Çalışanların işyerlerine girişi sırasında kullanılan parmak okutma gibi ortak kullanım araçları kullanılmamalıdır.

Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Çalışma alanları, lavabo, tuvalet, banyo, merdiven korkulukları, musluk ve yemekhanelerde ortak kullanım araçlarında hijyen şartlarına azami uyulmalıdır.

Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Öksürme veya hapşırma sırasında ağız ve burun tek kullanımlık mendille kapatılmalı, mendil yoksa dirseğin iç kısmı kullanılmalıdır.

Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- İşyeri personeli tokalaşma ve sarılma gibi fiziksel temastan kaçınmalıdır.

Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Ateş, öksürük, grip benzeri sağlık şikayeti olan işyeri personeli ile temastan kaçınılmalıdır.

Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Öksürük, ateş, yakın zamanda yurtdışına seyahat öyküsü ve herhangi bir şüpheli durumu bulunan çalışanlar, derhal işyeri sağlık personeline başvurmalı ve yurtdışından gelen çalışanların 14 gün kuralı doğrultusunda evden çalışması sağlanmalıdır.

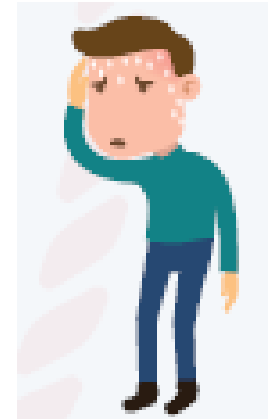
Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- İşyeri belirli aralıklarla havalandırılmalıdır.

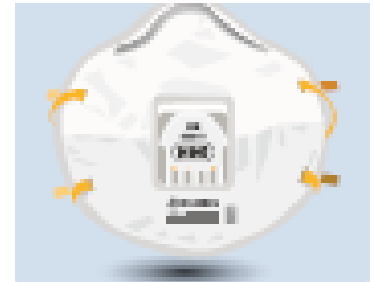
Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Bağışıklık sistemi hastalığı, diabet, kalp ve akciğer hastalığı gibi kronik hastalığı olan çalışanlar, zayıf bağışıklık sistemine sahip olan çalışanlar, yaşlı çalışanlar gibi riskli gruplar korunmalıdır.

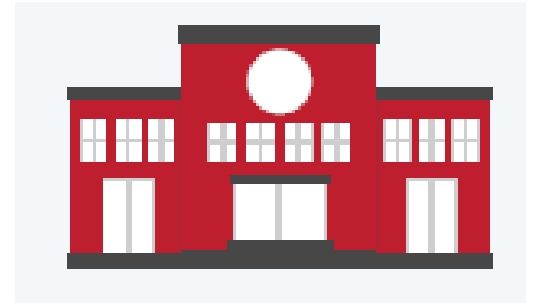
Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Enfekte olan kişilerle doğrudan temas veya kontaminasyon riski bulunan çalışma ortamlarında uygun solunum koruyucu (**EN-149/FFP2 veya FFP3**) maskeler kullanmaları sağlanmalıdır.

Çalışma Ortamında Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Hastalık belirtileri taşıyan kişilerin İşyeri Hekimi tarafından yapılacak ilk muayeneden sonra gerek duyulması halinde en yakın sağlık kuruluşuna sevki sağlanmalıdır.

İş Seyahatlerinde Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

- Ülke dışına düzenlenecek iş seyahatleri mümkün olabildiğince ertelenmeli, toplantı, konferans, kongre vb. etkinliklerin yapılmasının mecbur olduğu durumlarda öncelikle sesli ve görüntülü iletişim imkanları kullanılmalıdır. İş nedeniyle seyahat edilmesi mecburi durumlarda Sağlık Bakanlığı'nın önerilerine uyulmalıdır.

DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ

Covid-19 (Korona) Virüsten Korunma İçin Neler Yapılabilir?

- Enfekte olmuş kişilerle yakın temastan kaçınmanın,
- El hijyenine dikkat etmenin, sık aralıklarla elleri en az 20 saniye sabun ve su ile yıkamanın; sabun ve su olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanmanın; özellikle hasta insanlar veya çevresi ile doğrudan temas ettikten sonra elleri mutlaka yıkamanın,
- Çiftlik veya vahşi hayvanlarla korunmasız temastan kaçınmanın,
- Enfekte olduysanız eğer, mesafeyi korumanın, öksürürken, hapşırırken tek kullanımlık kağıt mendil ile ağızın ve burnun kapatılmasının; kağıt mendilin bulunmadığı durumlarda ise dirsek içinin kullanılmasının, ellerin yıkanmasının; gözlerinize, burnunuza ve ağızınıza dokunmaktan kaçınmanın,
- Enfekte olan kişilerin dokunduğu yüzeylerin dezenfekte edilmesinin,
- Et, yumurta gibi hayvansal gıdaların iyice pişirilmesinin,
- Hasta kişilerin mümkünse kalabalık yerlere girmemesinin, eğer girmek zorunda kalınıyorsa ağız ve burnun kapatılmasının, mümkünse tıbbi maske kullanılmasının önemli olduğunu belirtmiştir.

İş Yerlerinde Kullanılması Gereken Kişisel Koruyucu Donanımlar

- Enfekte kişilerle doğrudan temas veya kontaminasyon riski olan çalışma ortamlarında (hastaneler, laboratuvarlar vb yerlerde) bulunanlar uygun kişisel koruyucu donanımlar kullanılmalıdır. Bu kapsamda solunum koruyucu olarak; **EN 149** standardında en az **FFP2** olmak üzere **FFP2 ve FFP3** koruma düzeyine sahip **ventilsiz** parçacık filtreli yarım maskeler, ilgili bölümde belirtilen işlemlerde bulunacaklar için kullanılmalıdır. Covid-19 virüsüne karşı koruma amaçlı “tekrar kullanılamaz” anlamına gelen “**NR**” işareti bulunan maskelerin bulundurulması gerekmektedir. Kontaminasyon riskine karşı kişisel koruyucu donanımlar işyerlerinde yeterli miktarda bulundurulmalıdır.

İş Yerlerinde Kullanılması Gereken Kişisel Koruyucu Donanımlar

- Koruyucu eldivenler; **EN ISO 374-5**
(Mikroorganizmalara karşı koruyucu eldivenler) standardına,
- Koruyucu gözlükler ve yüz siperi **EN 166** standardına,
- Koruyucu kıyafetler (elbise, tulum ve sağlık çalışanları için önlük) ise **EN14126** standardına uygun olmalıdır.

Hazırlayan

**B Sınıfı İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı-
Çevre Mühendisi
E. Burak SARAÇOĞLU**